

Mit VUC om 3 år

Af Dinna Balling, rektor

■ Jeg er meget hurtig til at sige ja, da jeg bliver bedt om at skrive en artikel under denne overskrift. Efterfølgende stirrer jeg længe på overskriften. Mit VUC? Har jeg et VUC? Blikket glider fra skærmen gennem glasdøren ud på gangen, hvor en 2 meter høj, mørk fyr netop går forbi. Han ser ud som om, det er hans VUC mere end det er mit... Idet han går forbi, kigger han ind og løfter hagen en anelse i anerkendelse af min tilstedeværelse i hans verden, og mundvigene vender en anelse opad. Måske er det alligevel ved at være mit VUC – bare lidt?

Kort tid efter kommer en vred pige stormende ind på mit kontor og skælder ud over fraværsinspektorerne. Hvad har de forestillet sig, skal hun sidde og brække sig i timen eller hvad? Da vi begynder at snakke, falder facaden sammen, og gråden melder sig hurtigt. Endnu en sårbar og hårdt presset kursist. Hvor går grænserne mellem omsorg og konsekvens? Hvordan kan jeg bakke mine medarbejdere op og samtidig fastholde pigen i uddannelse? Valgene er mange, skal træffes i situationen og er med til at definere for alle, hvordan Horsens HF & VUC vil blive, nu hvor det er blevet "mit".

Blikket glider ud af vinduet mod horisonten – men fanges desværre hurtigt af 3-4 kursister, der igen står og ryger lige udenfor hoveddøren til gene for alle andre, selvom jeg har været rundt på alle holdene og forklare, hvorfor det er ulækkert, når de ryger der. Suk. Nå, men en konsekvens af, at

det måske er mit VUC er, at jeg igen må rejse mig og gå ned og jage dem væk. Da de ser mig, fortrækker de uden vrøvl om end i et adstadigt tempo. Jo, det er ved at være mit VUC på godt og ondt.

Og så bliver jeg faktisk lidt glad og stolt indeni. Tænk at få lov til at stå i spidsen for så fantastisk en organisation, hvor kursister fra 16 år til pensionsalderen færdes mellem hinanden og støtter hinanden, og hvor lærerne kæmper for at rumme dem alle sammen – og som regel med held. Jeg er fuld af beundring for, hvad de kan gøre og glæder mig over, hvor stor en forskel vi gør hver dag. Fra ordblindeundervisning af mennesker, der har fundet ud af, at de slet ikke er ubegavede til undervisning af mennesker, der lige skal have pudset formen af i et fag, inden de skal i gang med deres universitetsuddannelse. En noget mere fantastisk, varieret og betydningsfuld hverdag end på de fleste andre arbejdspladser og skoler, jeg kender. Ja, det er hårdt – men det er det værd!

Og så den anden del af overskriften: Om 3 år, hvad så? Ja, de kommende 3 år bliver fulde af forandringer og udfordringer, og svaret på, hvordan her ser ud om 3 år fortaber sig bag diverse reformer. Men jeg kan da filosofere lidt over de udfordringer, jeg ser i krystalkuglen.

Det vigtigste spørgsmål er, hvilke kursister vi har om 3 år. Der er sket meget med kursistgrundlaget siden VUC Horsens med 35 lærere ansat gav undervisning til velmotiverede voksne mennesker. I dag rummer skolen stadig de voksne og velmotiverede kursister, men samfundsudviklingen har gjort, at vi i dag også rummer mange sårbare unge med nederlag, diagnoser, børn og misbrugsproblemer med i rygsækken. Kontanthjælpsreform, EUD-reform etc. er tiltag, der formentlig i endnu større grad vil få de unge og deres UU-vejledere til at kigge i vores retning, når der skal findes noget fornuftigt at give sig til, som kan sikre den unge SU. Disse unge har utvivlsomt et behov for uddannelse, men det er ikke sikkert, at motivationen er særlig høj. Og hvornår sprækker bukserne så mellem de voksne og de unge? Kan vi som skole vedblive at favne dem alle i samme

bygning – ja sommetider endda på samme hold? Kan lærerne blive ved med at holde til at rumme dem alle? Hvordan undgår vi, at de voksne flygter fra den massive strøm af utilpassede unge?

Jeg vil arbejde for, at Horsens HF & VUC får en klar profil som et uddannelsessted. Vi skal ikke have evighedskursister, der i årevis sporadisk kan følge undervisning uden at bestå nogle eksaminer og uden at have noget ønske om at komme videre med deres liv. Omvendt skal vi have plads til alle dem, der vil noget, uanset hvilke forudsætninger de kommer med, og vi skal have de rigtige støtteforanstaltninger til dem, der har behov for det. Hvis de vil noget, så skal vi sørge for, at de kan noget. Og vi skal italesætte den store gevinst de alle sammen kan have af den store aldersspredning på holdene. Det smukkeste er, når den 35-årige kvinde på et danskhold bliver reservemor for den 16-årige, hvis egen mor aldrig selv har kunnet udfylde morrollen, og de begge to bliver gladede ved det. Og i dialog med kommunen må vi så finde en løsning på vores liv i diagnoselandet, så vi kan komme ud over, at syge unge mennesker parkeres hos os i dagtimerne uden noget egentlig udviklingsperspektiv for øje.

I øjeblikket er det politiske mantra, at flere skal direkte på en erhvervsuddannelse. Der skal indføres adgangskrav til diverse ungdomsuddannelser, og der får vi jo nok igen en opgave i forhold til dem, der ikke lige kan opfylde adgangskravene. Den løfter vi gerne. Men hvorfor er det så stort et problem, at de unge ikke er så målbevidste i en alder af 15, at de straks kaster sig over en uddannelse som tømrer, men i stedet tager 2-3 år på en almen ungdomsuddannelse og mærker efter, hvad de egentlig har lyst til at lave? Mon ikke en 19-årig erhvervsskoleelev kan være mere motiveret end en 15-årig? Jeg er enig i, at vi har brug for, at mange unge tager en erhvervsuddannelse, og faktisk tror jeg, at rigtig mange af de unge mennesker, som vi har gående på vores AVU-afdeling – og faktisk også en stor del af vores hf-ere – engang vil blive glimrende håndværkere. Det er derfor meget vigtigt, at vi finder en god model for at lave brobygnings- og praktikforløb for vores kursister. I øjeblikket lægger økonomi,

bekendtgørelser og taksameterregler hindringer i vejen, og det virker næsten absurd i lyset af den generelle diskussion om at styrke erhvervsuddannelserne. Lad os håbe, det er helt anderledes om 3 år.

En forudsætning for at ”levere varen” i forhold til vores kursister er skolens meget dygtige lærere. På Horsens HF & VUC har vi en god tradition for at tale om tingene og et vældig godt arbejdsmiljø, og det skal gerne bevares gennem de næste 3 omskiftelige år. Netop i år er der stor usikkerhed på skolen med nye arbejdstidsregler og ny ledelse på en og samme gang. Jeg bruger meget af min arbejdstid på at forklare, hvordan de nye arbejdstidsregler skal anvendes til at skabe bedre rammer for undervisningen og på at etablere den helt nødvendige tillid til, at både ledelse og medarbejdere selvfølgelig grundlæggende har den samme interesse, nemlig at kursisterne trives og lærer noget i meningsfulde rammer. Mit håb er, at vi om 3 år har vænnet os til de nye arbejdstidsregler og til hinanden, og at der er skabt gode og trygge rammer for en skole sprudlende af både traditioner og fornyelse.

De næste 3 år vil byde på økonomiske udfordringer. Som ægypterne i første Mosebog har vi siden selvejet haft relativt fede år, men med de nedsættelser af taksametrene, der er varslet, forudsiger jeg, at vi i løbet af de næste 3 år vil komme i en situation, hvor vi ikke længere har råd til alt det, vi gerne vil. Som samfundsborger kan man håbe på et fald i (ungdoms)arbejdsledigheden. På den ene side vil det umiddelbart ikke være til gavn for skolen med et forventet lavere kursistoptag. På den anden side vil kravene til den efterspurgte arbejdskraft ikke blive færre, og en forøget efterspørgsel efter arbejdskraft fjerner ikke i sig selv de udbredte manglende kvalifikationer og kompetencer. Det er jo paradoksalt, hvordan den ene undersøgelse efter den anden kan påvise, at alt for mange voksne danskere har problemer med at læse og regne, samtidig med at tilgangen til virksomhedskurser er faldende. Her er der et udviklingspotentiale, og igen handler det om at italesætte, hvordan alle danskere i dag har brug for at kunne læse, skrive, tale, regne og bruge computere

for at fungere som samfundsborgere, og det kan vi hjælpe med. Der må arbejdes politisk med at forbedre voksnes muligheder for efter- og videreuddannelse også udover AVU-niveau.

På et punkt vil Horsens HF & VUC helt sikkert se anderledes ud om 3 år: De fysiske rammer! Først og fremmest har jeg store planer om at få bygget en multihal, hvor skolen kan samles til fællesarrangementer og ved festlige lejligheder, og hvor vi kan afvikle både skriftlig eksamen og musical. Og så skal hallen selvfølgelig rumme vores idrætsundervisning, som pt. varetages ude i byen. Det er grænseoverskridende nok for vores 2-årige hf-ere at skulle have idræt, og det hjælper bestemt ikke på deres trivsel og glæde ved faget, at de skal fragtes i busser til et fremmed sted for at få undervisning. Jeg vil også gerne have bedre muligheder for at inddrage bevægelse i kursisternes hverdag med motionsrum og løbebånd, så vi kan arbejde mere fokuseret med den påviste sammenhæng mellem kost, motion og læring.

Endelig er det min ambition at udvikle skolens pædagogiske it-anvendelse, så det fine hardware, vi allerede har, bliver inddraget bedre i undervisningen. Det kan jo kun ske i et tæt pædagogisk parløb med skolens lærere, hvoraf mange pt. er overraskende tæt knyttet til deres kridttavler og stationære pc-ere. Som med alt andet en proces, der skal bæres igennem her på "mit" VUC gennem de gode historier og eksempler, lydhørhed og dialog, så medarbejdere og kursister også i fremtiden trives her på vores alle sammen's VUC.

Dinna Balling er 49 år gammel, uddannet cand.scient. i matematik og datalogi ved Århus Universitet og har en ph.d. i matematikdidaktik fra Syddansk Universitet. Hun har undervist siden 1989. Dinna kommer fra en stilling som uddannelsesleder på Viby Gymnasium, hvor hun bl.a. har haft fokus på "skæve unge" og mentorordning samt talentprojekter.